

Kronika obce Lozorno - rok 2009

• Samospráva obce

Rozpočet obec na rok 2009, bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva (OZ) v novembri 2008 nasledovne: príjmy – 55,649 mil. Sk, výdavky - 53,994 mil. Sk, rozdiel (rozpočtová rezerva) 1,655 mil. Sk. Po prvýkrát boli rozpočtové výdavky štruktúrované vo forme programov – Zvyšovanie kvality bezpečného života v obci (12,073 mil. Sk), Vodné hospodárstvo (5,6 mil. Sk), Spoločenská nadstavba (24,926 mil. Sk), Sociálne služby (2,27 mil. Sk) a Realizácia verejnej správy (9,125 mil. Sk).

Celosvetová hospodárska kríza, ktorá sa začala v roku 2008, primäla OZ spracovať návrh možného riešenia dopadu hospodárskej krízy na hospodárenie obce pre r. 2009-2010 a správať sa opatrnejšie pri výdavkoch obce.

Poplatok za odvoz komunálneho odpadu na rok 2009 bol zvýšený o 30 % na hodnotu 0,31 Sk/l.

Od januára začala fungovať v obci Obecná polícia. Zodpovedá za zabezpečenie verejného poriadku, za ochranu občanov, dodržiavanie VZN obce, ale aj ostatných zákonov. Náčelníkom sa stal Mgr. Jozef Gajarský, druhým členom bol Alexander Danihel. Pochádzajú z Malaciek a majú dlhoročné skúsenosti s prácou polície.

Obec v januári odpredala objekty bývalých kasární kupujúcemu PD Bratislava s.r.o. v cene 265 551,35 EUR (8 000 000,-Sk).

Dňa 30.4. sa po 15 rokoch v kresle starostu vzdal Ľubomír Haramia zo zdravotných dôvodov svojho úradu. Do náhradných volieb v januári 2010 obec viedol poslanec obecného zastupiteľstva, zastupujúci starostu MVDr. Vladimír Bečár.

Dňa 28.5. schválilo OZ poslanca Juraja Foltýna do novovytvorenej funkcie Prednostu obecného úradu. Na jeho miesto v OZ nastúpila prvá náhradníčka Ing. Jaroslava Bojkovská.

Na júnovom zasadnutí schválilo OZ vznik obecnej firmy v 100 % -nom vlastníctve obce pod názvom Lozorno, s.r.o. Konateľom sa stal prednosta OÚ Juraj Foltýn, členmi dozornej rady Ing. Stanislav Karovič, Jozef Vicena a Miroslav Hurbanič. Úlohou novej firmy bolo zastrešiť všetky podnikateľské aktivity obce, najmä vodné hospodárstvo (vodný zdroj, čistička odpadových vôd, kanalizácia) a správu obecného majetku.

Od 1.7. obec zvýšila ceny za vodné a stočné, avšak Lozorno malo naďalej nižšie ceny, ako okolité obce. K zvýšeniu cien prišlo podľa vedenia obce preto, lebo ČOV už vyžadovala zásadné technologické inovácie vzhľadom na zastaranú technológiu, do ktorej sa roky okrem akútnych opráv neinvestovalo, a narastajúci počet obyvateľov. Napriek tomu zvýšenie cien vyvolalo obrovskú nevôľu medzi obyvateľmi obce a bolo spájané najmä so vznikom spoločnosti Lozorno, s.r.o. Predstavitelia obce vysvetľovali tento krok

rôznymi spôsobmi – v obecných novinách, na verejnom zhromaždení, pozvánkou obyvateľov na OÚ, vysvetľujúcim listom. Bývalý starosta dokonca obvinil nové vedenie z neodôvodneného zvyšovania cien v televíznej relácii STV, hoci sám žiadosť o zvýšenie cien na regulačný orgán podpísal. Novú obecnú spoločnosť a ceny vodného a stočného odmietali viacerí ešte i nasledujúci rok, hoci väčšina obyvateľov do konca roka podpísala zmluvy za dodávku vodného a stočného a riadne platila.

Na jeseň začal fungovať kamerový systém, ktorý non-stop monitoruje verejné priestranstvá v celej obci a je v správe obecnej polície.

Aj v Lozorne sme mali jednu svadbu s magickým dátum 090909, teda 9. septembra 2009. Mladomanželmi boli Drahomíra Šusterová a Radovan Hajzoch.

Dňa 16. septembra sa v jedálni ZŠ zišli niektorí poslanci a občania, aby diskutovali o aktuálnych otázkach života našej obce.

Obec zaviedla od 1. novembra daň za ubytovanie pre subjekty, podnikajúce v tejto oblasti. Výška dane za ubytovanie za 1 prenocovanie bola stanovená na 0,50 €.

OZ v Lozorne schválilo predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok v rámci Operačného programu životné prostredie na realizáciu projektu s názvom „Rozšírenie COV Lozorno“. Výška celkových výdavkov na daný projekt je 473 678,77 €. Výška spolu financovania projektu žiadateľom z celkových oprávnených výdavkov je 23 683,94 €. Spolufinancovanie projektu obec zabezpečí z vlastných zdrojov. Žiadosť bola zamietnutá.

- **Štátna správa**

Dňa 14. novembra sa uskutočnili voľby do Vyšších územných celkov. Kandidátmi za Lozorno na poslanske kreslo v zastupiteľstve Bratislavského samosprávneho kraja boli - MUDr. Adriana Foltýnová, miestna očná lekárka a poslankyňa BSK v končiacom volebnom období, Štefan Šprinc, Eva Hricová a Vladimír Mikuš. Poslancom BSK z Lozorna sa stal Jozef Mikuš. Bol na neho podaný podnet na súd za nezrovnalosti jeho kandidatúry so zákonom o voľbách, ktorý bol však zamietnutý.

- **Podnikateľské subjekty v obci**

Celosvetová hospodárska kríza, ktorá sa prejavila na jeseň roku 2008, začala ovplyvňovať aj podnikateľské subjekty v obci. Poľnohospodárske družstvo ju pocítilo podľa riaditeľa Ing. Štefana Jančára v katastrofálnom znížení nákupných cien svojej hlavnej komodity *surového kravského mlieka*“. Denne ho dodávali 3 800 – 4 000 l v cene 0,19 € t.j. 5,72 Sk, čo nepokrylo ani nákladové položky. Kríza sa tiež prejavila v znížení nákupnej ceny dobytky a zvlášť teliat na ďalší odchov, v nízkych predajných cenách obilia, ktoré nepokrývajú ani náklady na ich dopestovanie v našom regióne a v náraste pohľadávok po lehote splatnosti.

Firma PointPark Properties odovzdala koncom septembra novú halu vo svojom distribučnom parku v Lozorne do užívania spoločnosti Mobelix. Hala zhruba v hodnote 15 mil. € má rozlohu 28000 m² a podľa developera je najväčšou transakciou výstavby na mieru na trhu logistických hál v tomto roku. Hala mala obci priniesť okrem iného aj 40 nových pracovných miest. Möbelix ju plánoval využívať ako centrálny distribučný sklad pre predajné siete nábytku v strednej Európe.

- **Rozvoj obce**

V máji a v októbri likvidoval OÚ nelegálne skládky v našom katastri. Najväčšie množstvo komunálneho a stavebného odpadu sa nachádzalo v lokalite "Trniny", pri cintoríne a na Jelšovej ulici. Celkovo sa na skládku vyviezlo 760 ton odpadu, za čo obec zaplatila 27000 €.

Projekt výstavby vyše 200 rodinných domov s občianskou vybavenosťou v lokalite Záhumenice, ktorý začal v roku 2008, bol v dôsledku krízy, zastavený.

Dňa 19. septembra sa uskutočnilo valné zhromaždenie Združenia urbárskych lesov a pasienkov v Lozorne. Bolo vyvrcholením poldruharočnej práce *Komisie pre riešenie problémov reštitúcie urbárskych pozemkov v Lozorne*, ktorá vznikla pri OZ v máji 2008. Reštitučné nároky oprávnených osôb k urbárskym pozemkom sa v Lozorne neriešili od roku 1992, kedy spoločenstvo uplatnilo reštitučný nárok. Neriešené problémy sa nakopili, situácia v intraviláne obce, kde majú občania postavené rodinné domy na bývalých urbárskych pozemkoch, sa pre mnohých stala neudržateľnou. Cieľom valného zhromaždenia bolo prijať uznesenie, ktoré otvorí cestu pre všetkých občanov, ktorí dodnes nemali žiadnu možnosť usporiadať si vlastníctvo k pozemkom pod svojimi domami, v dvoroch, či záhradách v intraviláne obce. Valné zhromaždenie jednohlasne prijalo uznesenie na odpredaj pozemkov nachádzajúcich sa v intraviláne obce pochádzajúcich z pôvodných urbárskych parciel. Pozemky odpredávalo poľnohospodárske družstvo Lozorno na základe súhlasného vyjadrenia výkonného výboru Združenia urbárskych lesov a pasienkov v Lozorne. Ďalej valné zhromaždenie uložilo výkonnému výboru vykonať všetky právne úkony potrebné k usporiadaniu majetkových pomerov k pozemkom.

Obec na jeseň zrekonštruovala kotolňu materskej školy a zdravotného strediska.

Od 15. októbra začal svoju prevádzku 2x do týždňa na Jelšovej ulici zberný dvor, v ktorom sú veľkopriestorové kontajnery na bezplatné uloženie drobného stavebného odpadu a nadrozmerného komunálneho odpadu pre občanov obce, ktorí majú uhradený poplatok za komunálny odpad.

Dňa 21. novembra otvorila obec slávnostným galaprogramom nové Centrum kultúry, ktoré vzniklo rekonštrukciou bývalej špeciálnej a predtým obecnej školy. V šk. roku 2006/2007 MŠ SR ako zriaďovateľ špeciálnej školy rozhodlo o ukončení jej prevádzky v Lozorne. Na základe projektu dvoch občanok – Dany Rušinovej a Zuzany Filasovej

rozhodlo OZ na zasadnutí v januári 2007 o jej rekonštrukcii na kultúrne centrum. Rekonštrukcia sa začala na jar 2008 a bola ukončená v októbri 2009. Hlavným dodávateľom rekonštrukčných prác bola miestna firma HL stav, s.r.o., Lozorno. Celkové náklady na rekonštrukciu a vybavenie CK dosiahli výšku cca 663-tis. €, ktoré boli hradené z obecných zdrojov. Od začiatku sa v CK rozbehli pravidelné činnosti i jednorazové kultúrne a iné súkromné akcie. V jeho priestoroch rozbehla v decembri svoju prevádzku aj reštaurácia Zorno.

V roku 2009 predložila obec Lozorno niekoľko projektov s cieľom získať finančné prostriedky na rozvojové programy.

- Žiadosť o nenávratný finančný príspevok (NFP) v rámci výzvy Operačný program Bratislavský kraj s projektom „Lozorno – tu je môj domov (Revitalizácia verejného priestranstva v obci Lozorno)“ s výškou celkových oprávnených výdavkov 635 525,84 € s DPH. Projekt, ktorý rieši úpravu okolia potoka od “horného šenku” až po “Vendelínka” bol opätovne podaný na jar nasledujúceho roku. Bol neúspešný.

- Žiadosť o NFP v rámci Operačného programu životné prostredie, Prioritná os 1 INTEGROVANÁ OCHRANA A RACIONÁLNE VYUŽÍVANIE VÔD, Operačný cieľ : 1.2 ODVÁDZANIE A CISTENIE KOMUNÁLNYCH ODPADOVÝCH VÔD V ZMYSLE ZÁVÄZKOV SR VOČI EÚ, na realizáciu projektu s názvom “Rozšírenie kapacity čističky odpadových vôd Lozorno” s výškou celkových oprávnených výdavkov 473 678,77 €. Projekt bol neúspešný.

- V rámci Programu obnovy dediny 2010 predložila obec žiadosť o poskytnutie podpory formou dotácie na rok 2010 z Enviromentálneho fondu na projekt “Architektonická štúdia Parku športu a zdravia” s celkovým nákladom 3 675 €. Projekt bol neúspešný.

- Žiadosť o NFP na projekt “Multifunkčné mini-ihriisko” s výškou celkových oprávnených výdavkov 39 832,70 € v areáli školy. Projekt bol úspešný.

- Žiadosť o poskytnutie dotácie podľa VZN BSK č. 8/2005 s názvom projektu “Likvidácia nelegálnych skládok a zriadenie zberného dvora” s požadovanou výškou dotácie 16 500 €. Tejto žiadosti nebolo vyhovené.

Výška spolufinancovania projektu žiadateľom je 5% z celkových oprávnených výdavkov.

Na jeseň dokončili občania Lozorna v spolupráci s miestnou farnosťou a s podporou miestnych firiem rekonštrukciu interiéru a strechy kaplnky sv. Vendelína na Vendelínskej ulici. Fasádu dokončia v ďalšom roku.

- **Školstvo**

Začiatkom roka venovalo miestne Komunitné centrum Muškát.2004 deťom a učiteľom ZŠ dar v podobe dreveného altánku v areáli školy. Učitelia dostali možnosť vyučovať priamo v prírode. Zámerom projektu bolo vytvoriť pre deti a mladých ľudí miesto, kde si môžu posedieť, stretávať sa, zahrať si na gitare, predviesť divadelnú hru, tanečné vystúpenie, urobiť si kino v prírode, alebo vytvoriť výtvarné práce z prírodných materiálov.

Od 1.3. schválilo OZ zásadu prednostne prijímať do MŠ Lozorno deti s trvalým pobytom v obci.

Dňa 2.septembra nastúpilo v školskom roku 2009/2010 do ZŠ 231 žiakov, z toho 28 prvákov. Školský rok bol pokračovaním novej školskej reformy v 1.,2.,5. a 6. ročníku. Rozbehla sa tiež krúžková činnosť v športovom, stolno-tenisovom, hádzanárskom, aerobicovom, počítačovom, výtvarnom krúžku a krúžku ruského jazyka a mažoretiek.

- **Kultúra (kultúrne podujatia, združenia a zväzy)**

Miestna organizácia Slovenského červeného kríža pod vedením Jozefa Cehlárika venovala v tomto roku 2 x bezplatne krv – 16. januára – 36 osôb, 25. septembra – 23 osôb.

Slávnostným koncertom 28. januára oslávila Súkromná základná umelecká škola 5. výročie svojho pôsobenia v obci a okolitých obciach – Jablonové, Pernek, Kuchyňa, Zohor. Zakladateľmi školy sú Lozorňania – profesionálni violisti – Adriana a Peter Vrbinčíkovci. V školskom roku 2008/09 rozšírila škola svoje pôsobenie do ďalších 2 obcí – Láb a Vysoká na Morave a v Lozorne svoje priestory otvorila v novom Centre kultúry, kde získala dve miestnosti. V tomto školskom roku ju celkovo navštevovalo 172 detí, z toho 61 detí z Lozorna v hudobnom, tanečnom a výtvarnom odbore.

Fašiangové obdobie Lozorňanov sa nieslo v znamení rôznych plesov, na ktorých sa zúčastnili v obci a v jej okolí. Ako každý rok aj tento ho rozbehli členovia Základnej organizácie Slovenského zväzu telesne postihnutých v Lozorne účasťou na januárovom Poľovníckom plese na Morave v Čejkoviciach.

Spolok Záhorákov v Bratislave a Bratislavské kultúrne informačné stredisko usporiadali 7. februára jubilejný 40. bál Záhorákov v PKO Bratislava. Prekvapením večera bolo vystúpenie speváčky zo ženského spevokolu Loza z Lozorna Valiky Foltýnovej.

V spolupráci s farnosťou Pernek a Jablonové sa lozornianski farníci zabavili 14. februára v Jablonovom na 3.fášiangovom plese troch farností.

Poľovnícky ples usporiadali miestni poľovníci v sobotu 21. februára s ochutnávkou gulášu z diviny v objekte ŠK v Lozorne.

Karneval pre deti pripravili miestni farníci 22. februára v školskej jedálni.

V posledný fašiangový večer 24. februára sa v budove ŠK uskutočnil už tradičný maškarný bál „Papučák“.

Fašiangové obdobie sa uzatváralo aj „Pochovávaním basy“ v Motoreste Kamenný Mlyn.

Koniec fašiangov oslávili aj členovia Miestnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska a Klubu dôchodcov z Lozorna spolu so seniormi malackého okresu ako obvykle vo Vysokej pri Morave.

Lozorňanka pani Valika Foltýnová nahrala so skupinou bratov Zajačkovcov CD s ľudovými piesňami zo Záhoria pod názvom „Ze Stupavy do Lozorna“.

Dňa 25. marca sa v jedálni ZŠ v Lozorne uskutočnila verejná diskusia o programovej náplni nového kultúrneho a spoločenského centra, ktoré bolo otvorené na jeseň tohto roku po rekonštrukcii bývalej špeciálnej školy.

Začiatkom mája rozbehla svoje aktivity Dedinka remesiel a umenia ABELAND. Je súčasťou ranču Abeland, ktorý sa nachádza za priehradou popri asfaltovej ceste smerom na Košariská. Pre verejnosť je otvorená každú sobotu, kedy ožíva remeslami, tvorivými dielňami, divadlom a podobne. Popritom všetkom je možnosť povoziť sa na koníkoch, poníkovi, zastrieľať si z luku alebo zo vzduchovky.

V máji usporiadala miestna organizácia Slovenského rybárskeho zväzu preteky pre dospelých. Prišlo 156 pretekárov, ktorí ulovili 215 kaprov. Týmto zároveň otvorili rybársku sezónu.

Dňa 9. mája obec oslávila Deň matiek programom organizovaným kultúrnou komisiou OZ a opätovne aj podujatím Míľa pre mamu, ktorú zorganizovalo miestne Materské centrum Muška pod záštitou Únie materských centier Slovenska.

Dňa 31. mája sme oslávili MDD, ktoré sa nieslo v znamení rôznych povolání.

Dňa 21. júna sa na štadióne ŠK Lozorno uskutočnil už 2. ročník Sviatku hudby, ktorého sa zúčastnilo takmer 100 účinkujúcich s najrôznejšími hudobnými a tanečnými žánrami, predovšetkým však miestni amatérski i profesionálni umelci. Hlavný program sledovalo vyše 400 divákov. Po skončení hlavného programu Sviatok hudby pokračoval v Pohostinstve U Celáka a kaviarni Kaktus cafe. Podujatie, ktoré bolo najväčším Sviatkom hudby na Slovensku.

Začiatkom júla strávili členovia ZO SZŤP týždenný pobyt v kúpeľoch Dudince.

Výbor miestnej organizácie Slovenského rybárskeho zväzu usporiadal 25. júla tradičné rybárske hody.

Ako aj po minulé roky sa 12. septembra stretli miestni seniori v Klube dôchodcov pri tradičnom guláši.

Mikuláša sme si v obci pripomenuli viacerými podujatiami – 5. decembra pripravila Mikuláša pre deti kultúrna komisia pri OZ v spolupráci s miestnou farnosťou, 6. decembra pripravila sociálna komisia OZ „Mikulášske posedenie pre dôchodcov nad 75 rokov“, MO ZŤP usporiadala 12. decembra pre svojich členov Mikulášsky večierok.

- **Cirkevný život**

Dňa 24. mája prijalo prvé sväté prijímanie 18 detí našej farnosti z rúk vdp. farára Jána Záhradníka.

Naša farnosť sa zapojila do verejnej zbierky Tehlička pre Sudán, ktorú organizuje občianske združenie SAVIO a vyzbierala 330 €.

Dňa 16.- 23. septembra cestovalo 45 pútnikov z Lozorna spolu s vdp. farárom na púť do Lúrd.

Dňa 6. novembra sa Vajíčko – spevácky zbor pri miestnej fare zúčastnil festivalu detských a mládežníckych laických spevokolov – Effeta vo Vrábloch.

V Prvý sviatok vianočný, 25. decembra pripravila miestna farnosť Jasličkovú pobožnosť v miestnom kostole.

Dňa 27. decembra prebehol v uliciach Lozorna 15. ročník celoslovenskej koledníckej akcie detí – Dobrá novina, spojenej so zbierkou pre projekty rozvojovej spolupráce v Keni, Ugande, Južnom Sudáne a Etiópii.

- **Šport**

Žiaci stolnotenisového oddielu ŠK Lozorno vyhrali bez jedinej prehry súťaž 3.ligy v stolnom tenise v ročníku 2008/2009 okresov Skalica, Senica a Malacky. O tento úspech sa postaral Kristián Kovanič, Rastislav Stríbrnský, Jakub Marek, Teodor Marušák, Samuel Rusnák, Šimon Rusnák, Lukáš Karovič a Juraj Hejda.

Koniec sezóny 2008/2009 priniesol nasledovné umiestnenia družstiev nášho futbalového oddielu ŠK Lozorno. Mužstvo seniorov skončilo na 8. mieste v III.lige - západ. Dorast sa umiestnil v hornej časti 4.ligy, ale očakávania boli vyššie. Starší žiaci boli sklamaním,

keď v jarnej časti sezóny dokázali vyhrať len jeden zápas. Prípravka sa úspešne rozvíja a pri počte 24 chlapcov je v budúcnosti na čom stavať. Nová sezóna sa začala 23. augusta.

Aktívny turistický oddiel, ktorý v januári 2009 zaznamenal 106 členov, trávil od marca až do novembra skoro každý víkend v prírode. 25. mája sa uskutočnil už 2. ročník *Lozornského okruhu*, turistického pochodu v okolí obce na trasách v dĺžke 10 km a 20 km. Zúčastnilo sa ho vyše 200 turistov. V lete sa zúčastnili aj medzinárodného stretnutia turistov v rakúskom Knittelfelde. Na Silvestra turisti vystúpili ako tradične na Skalu a potom si posedeli pri silvestrovskom guláši v Centre kultúry.

Koncom leta usporiadal tenisový oddiel tak ako po iné roky sériu turnajov – žien, mužov o putovný pohár „Majstra Lozorna“, turnaj v zmiešanej štvorhre, detí a vo štvorhre mužov.

Na jeseň sa miestny stolnotenisový klub ako aj celý lozorniansky šport rozlúčil s jeho dlhoročným aktívnym športovcom, trénerom a funkcionárom Jozefom Kelečinom.

Na základnej škole pokračovalo pôsobenie žiakov v novom ročníku 2009/2010 Mini Handball Inter Ligy, ako aj v Záhoráckej školskej lige.

- **Mimoriadne udalosti**

V dňoch 3.-19. januára prebehla celoeurópska plynová kríza, keď neprúdil z Ukrajiny na Slovensko a do celej EU zemný plyn. Podniky museli výrazne obmedziť výrobu. Išlo o obchodný spor Ruska ako výrobcu a Ukrajiny, ako tranzitujúcej krajiny. Dňa 19. januára podpísali dohodu, po ktorej začal plyn opäť prúdiť. SR riešilo plynovú krízu – zo zásobníkov plynu, dohodou o dovoze plynu z ČR, od materských podnikov SPP a začalo rokovať o diverzifikácii dovozu plynu do SR, aby štát nebol úplne závislý od dovozu ruského plynu z Ukrajiny.

- **Počasie**

Rok 2009 skončil na Slovensku v prvej desiatke najteplejších rokov za posledných 140 rokov. Napriek tomu zima 2008/2009 bola z posledných troch zím relatívne najchladnejšia, výrazne premenlivá a bohatá na zrážky. Marec bol mimoriadne bohatý na zrážky najmä v horských oblastiach západného a stredného Slovenska, napr. v Perneku namerali v marci 158 mm, čo boli najvyššie marcové úhrny zrážok aspoň od roku 1961 a v porovnaní s marcovými normálmi zrážok boli takmer 4x vyššie. V Lozorne snežilo ešte 19. marca a jar definitívne prišla až na konci marca.

Mimoriadne teplo priemerne až o 4-5°C viac v porovnaní s dlhodobým normálom 1961-1990 bolo v apríli na väčšine územia SR. Pripomínalo máj a spôsobilo mimoriadny nedostatok zrážok. Napríklad v Plaveckom Petri a v Záhorskej Vsi to bolo len 0,4 mm

vody na m². Jún a júl sa naopak vyznačoval búrkovými lejakmi, prudkými zmenami teploty a silným vetrom. Napríklad 22.-24. júna napršalo v Stupave 76 mm, 23. júla dosiahli na Záhorí maximálne nárazy vetra rýchlosť 140 km za hodinu. Júl a august boli teplotne nadnormálne na celom území. December 2009 sa zaradil medzi zrážkovo najbohatšie decembre na Slovensku.